

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Midtveiseeksamen i: GEF2200

Eksamensdag: 21. mars 2007

Tid for eksamen: 14:15 – 16:00

Oppgavesettet er på 2 sider

Vedlegg: Ingen

Tillatte hjelpemidler: Kalkulator

Kontrollér at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1

En luftpakke inneholder 1 kg tørr luft og 8 g vanndamp. Dens trykk er 900hPa og temperatur er 15°C, som anvist av punkt A på sondediagrammet i Figur 1.

Definér kort følgende størrelser og finn dem ved hjelp av sondediagrammet i Figur 1:

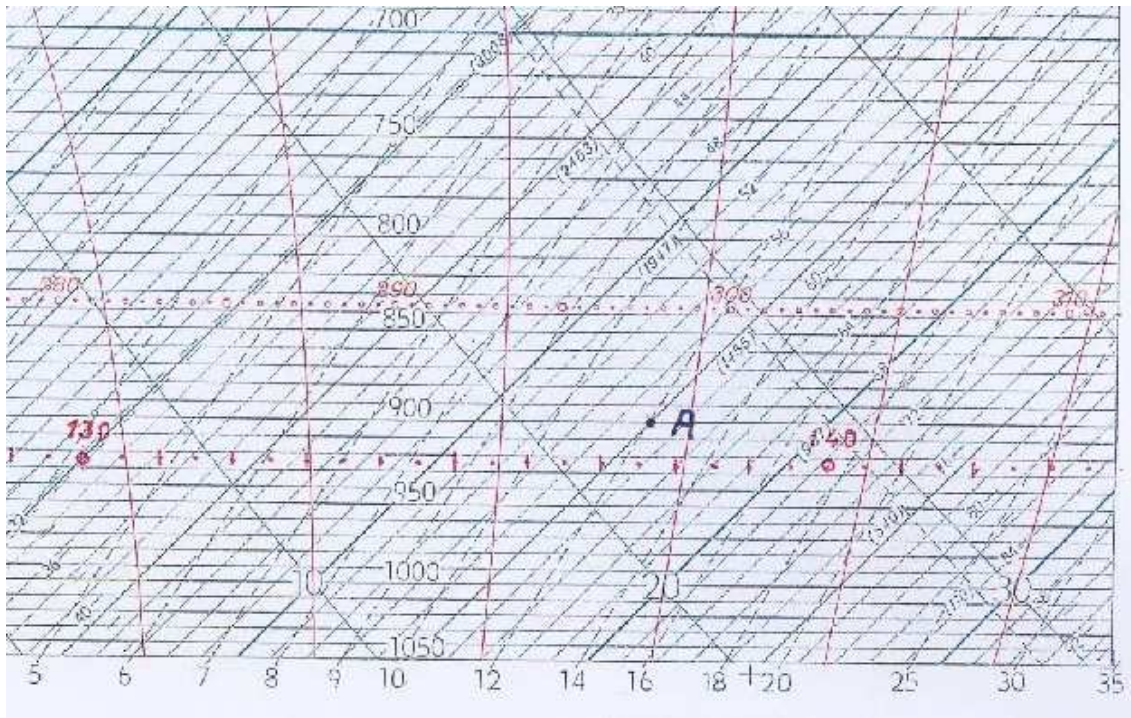
- Potensielle temperatur
- Duggpunktstemperatur
- Trykket i kondensasjonsnivået ved heving (LCL)

Beregn følgende størrelser for luftpakken (gasskonstanten for tørr luft er $R_d = 287\text{m}^2\text{s}^{-2}\text{K}^{-1}$, og for vanndamp $R_v = 461\text{m}^2\text{s}^{-2}\text{K}^{-1}$) ($1\text{m}^2\text{s}^{-2}\text{K}^{-1} = 1\text{Jkg}^{-1}\text{K}^{-1}$).

- Relativ fuktighet
- Vanndamptrykket
- Vanndampens partielle tetthet

Luftpakken heves til 700hPa uten å motta eller avgi varme eller vann. For denne nye tilstanden bestemmes følgende størrelser ved hjelp av sondediagrammet:

- Luftpakkens innhold av flytende vann

Figur 1: Luftpakken befinner seg i punkt A.

Mellom 900hPa og 700hPa er luftpakken kaldere enn omgivelsene. Over 700hPa er derimot luftpakkens temperatur varmere enn omgivelsene.

- h. Hva kalles 700hPa-nivået i dette tilfellet?
- i. Hva slags stabilitet har vi for luftpakken i punktet A?

Oppgave 2

Vanndamptrykket ved overflaten til en dråpe med radius r betegnes som e' når et salt løses i dråpen. Dette trykket kan relateres til metningstrykket e_s over en ren plan vannflate som

$$\frac{e'}{e_s} = 1 + \frac{a}{r} - \frac{b}{r^3} \quad (1)$$

- a. Forklar leddene på høyre side av ligning (1).
- b. Forklar hvordan krumningseffekten og løsningseffekten konkurrerer. Tegn gjerne en Köhlerkurve.